

Wykorzystanie ekstraktów roślinnych w kosmetyce

Bliżej natury...

Mimo ogromnego postępu technologii w produkcji kosmetyków, produkty oparte na naturalnych składnikach aktywnych znajdują coraz więcej zwolenników. Wynika to z potrzeb skóry, która w obliczu postępującego zanieczyszczenia środowiska coraz częściej boryka się z podrażnieniami związanymi z brakiem odpowiedniej ochrony w postaci stabilnej bariery płaszcza hydrolipidowego, a co za tym idzie – mniejszą odpornością na drażniące działanie składników w produktach kosmetycznych.

Cywilizacyjna potrzeba sięgania po kosmetyki „bardziej naturalne” skłania do poszukiwań coraz większej liczby ekstraktów roślinnych, jako podstawowych składników aktywnych w nich zastosowanych. W dobie internetu i większych możliwości poznawczych możemy sporo dowiedzieć się o ekstraktach wykorzystywanych w profilaktyce ludowej w różnych częściach świata do leczenia i łagodzenia rozmaitych problemów skórnych. Obecnie przemysł kosmetyki profesjonalnej poszukuje rozwiązań wychodzących poza laboratorium, sięga do plemiennych przepisów, badając wpływ wyciągów mniej lub bardziej egzotycznych roślin na skórę.

Właściwości i metody pozyskiwania

Uwzględniając pierwotne właściwości roślin, ekstrakty z nich pozyskiwane różnią się przeznaczeniem: mogą opóźniać efekty starzenia, łagodzić podrażnienia, działać antybakteryjnie, pochłaniać promienie UV, nawilżać, stymulować krążenie, działać obkurczająco na naczynka, rozjaśniać skórę lub ją zabarwiać, pełnić rolę antyoksydantów, stymulować usuwanie toksyn i dotlenienie naskórka, złuszczać naskórek, wygładzać go i odżywiać.

Pozyskiwanie ekstraktów roślinnych odbywa się w procesie ekstrakcji odpowiednim rozpuszczalnikiem, uzależnionym od zdolności rozpuszczania poszczególnych składników lub ich grup (alkohol etylowy, glikol propylenowy, oleje roślinne).
Ekstrakcji

poddawane są różne części roślin: kwiaty, liście, kora, owoce, nasiona lub korzenie.

Roztwór wyekstrahowanego składnika nosi nazwę ekstraktu, natomiast wyodrębnienie składnika dokonuje się poprzez oddzielenie rozpuszczalnika (np. w wyniku destylacji), a niepożądane składniki mieszaniny pierwotnej usuwane są w procesie odrębnym (np. krystalizacji).

Rozpuszczalnik zastosowany do ekstrakcji składnika aktywnego określa rodzaj ekstraktu wprowadzanego do receptury kosmetyku. Wyróżniamy ekstrakty alkoholowe (najbardziej trwale), wodne i olejowe. W porównaniu z ekstraktem alkoholowym ekstrakt wodny jest mało trwały i szybko ulega rozkładowi. To decyduje o zastosowaniu w nim odpowiednich nośników i stabilizatorów, które należy uwzględnić przy tworzeniu receptury. Najniższą ilość substancji czynnych zawierają ekstrakty olejowe, dlatego też w recepturze kosmetyku na bazie ekstraktu olejowego znajdują się najczęściej dodatkowe substancje czynne.

Gdzie szukać naturalnych składników?

W związku z rosnącą liczbą zwolenników kosmetyków opartych na ekstraktach roślinnych, znalazły one zastosowanie pra-

Hity natury

Za najbardziej skuteczne substancje biologicznie czynne ekstraktów roślinnych uważa się:

- flawonoidy – właściwości antyoksydacyjne, przeciwzapalne,
- fitosterole – wzmacniają naturalną powłokę lipidową oraz zapobiegają utracie wody, działają przeciwgrzybiczo i przeciwbakteryjnie,
- witaminy – nawilżają, regulują keratynizację naskórka, działają antyoksydacyjnie,
- polifenole – działają ochronnie, przeciwrodnikowo, bakteriobójczo, bakteriostatycznie, filtrują promienie UV, wspomagają mikrokrążenie,
- karotenoidy – chronią przed promieniami UV, działają przeciwrodnikowo,
- garbniki – działają przeciwzapalnie, ściągająco, obkurczająco naczyńka,
- śluz – łagodzi podrażnienia, swędzenie, spierzchnięcia, leczą wypryski alergiczne, działają zmiękczająco i odświeżająco,
- saponiny – naturalne emulgatory.

BEAUTY
FORUM

&spa

ZAWSZE W ZASIĘGU RĘKI

2. Beauty Forum & Spa
Targi Branżowe i Kongres

Polska • Warszawa
17-18 Września 2011

Centrum Targowo-Kongresowe MT Polska

Wiedzieć więcej...

Jeśli zainteresował Cię ten temat, już dziś zapraszamy na wykład Gaelle Chauvel, międzynarodowej trenerki i przedstawicielki firmy Bernard Cassiere „Ekstrakty roślinne w nowoczesnej kosmetologii”, który odbędzie się w niedzielę **17 września 2011 o godz. 10.30** podczas 2. Targów BEAUTY FORUM & SPA, w Warszawie.

Więcej szczegółów znajdziesz na www.beauty-forum.com.pl

wie we wszystkich rodzajach kosmetyków i wyrobów toaletowych. Znajdują się w kremach, serum, tonikach, mleczkach, maseczkach, szamponach, odżywkach do włosów, balsamach do ciała itp. Najwięcej możemy znaleźć w kosmetykach ekstraktów tradycyjnych, z roślin powszechnie znanych, jak rumianek, szalwia, oczar wirginijski, aloes, arnika, melisa, kasztanowiec. Jednak coraz częściej wprowadza się surowce pozyskiwane w różnych częściach świata, których działanie wcześniej nie było powszechnie znane.

Fair Trade

Na podziw i szacunek zasługują producenci kosmetyków, którzy wykorzystując w recepturach ekstrakty roślin występujących np. w ubogich krajach Afryki, opierają się na zasadach Sprawiedliwego Handlu. Fair Trade (FT), czyli Sprawiedliwy Handel (SH), jest formą pomocy rozwojowej realizowanej z udziałem konsumentów przez organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa w celu wsparcia drobnych producentów i pracowników z krajów globalnego Południa. SH gwarantuje ceny minimalne, premie na inwestycje rozwojowe dla lokalnych społeczności, przedpłaty i długoterminowe umowy. SH wyklucza dyskryminację, pracę niewolniczą i pracę dzieci, stosowanie procedur niedemokratycznych oraz niszczenie środowiska.

Przykładem producentów kosmetyków działających na zasadach SH mogą być firmy, które wykorzystują olej arganowy, współpracując z organizacją Gei Targanine, zrzeszającą spółdzielnie zatrudniające kobiety z marokańskiego plemienia Amazighów, które jako pierwsze

odkryło jego zalety. Obecnie spółdzielnie zatrudniają ok. 800 takich kobiet – przeważnie wdów, rozwódek lub kobiet z bardzo ubogich rodzin. Tak jak przed laty, kobiety tradycyjnie ręcznie miażdżą pestki, natomiast sam proces ekstrakcji jest już w pełni zmechanizowany. Pracownicy spółdzielni otrzymują za swoją pracę godziwe wynagrodzenie. Ponadto każdy pracownik spółdzielni co roku sadzi 10 nowych drzew arganowych, co sprzyja ochronie gatunku, tym bardziej że produkcja oleju arganowego przyczyniła się do rozwoju gospodarczego regionu.

Nowe odkrycia

Oprócz ekstraktów z Argani Żelaznej, do odkrytych na nowo, zaczerpniętych z plemiennych przekazów ludowej pielęgnacji, możemy zaliczyć np. ekstrakt z kory afrykańskiego drzewa Anogeissus leiocarpus (o działaniu przeciwrodnikowym), pochodzący z Meksyku ekstrakt z opuncji (o działaniu nawilżającym), olej Monoi – od wieków przyrządzany przez ludy Polinezji z kwiatów gardenii tahitańskiej i bazowego oleju kokosowego tłoczonego na zimno z kopry (suszonej na słońcu pulpy palmy kokosowej) – o działaniu wygładzającym, zmiękczającym, przeciwzapalnym, olejek z baobabu o właściwościach zmiękczających i uspokajających, ekstrakt Yerba Mate o działaniu antyrodnikowym pozyskiwany w krajach Ameryki Południowej. ■

Liliana Witwicka | Pedagog zdrowia, technik usług kosmetycznych z 20-letnim stażem, opiekun merytoryczny marki Bernard Cassiere w Polsce